ସଲେମ ସମବାୟ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ମାଡ୍ରାସ

ଏପ୍ରିଲ 6,1993

[ବି. ପି. ଜୀବନ ରେଡ୍ଡି ଏବଂ ଏନ୍. ଭେଙ୍କଟଚଲା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତୀଦ୍ୱୟ]

ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, ***1961:***

ଧାରା ***86 (1)*** *ଏବଂ* ***256--*** *ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ ବ୍ୟବସାୟ କରୁଥିବା ସମବାୟ ସମିତି-- ବ୍ୟବସାୟିକ ଆୟକୁ ଆୟକରରୁ ମୁକ୍ତ ରଖାଯାଇଛି --ବିଦ୍ୟୁତ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଅମାନତ ଜମା ଉପରେ ସୁଧ-- ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ ହେବ କି-- ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସୁଧକୁ ବ୍ୟବସାୟିକ ଆୟ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି -- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସନ୍ଦର୍ଭ -- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କୁ ସନ୍ଦର୍ଭ ଫେରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଦେୟ ଲାଗୁ ହେବ କି ନାହିଁ, ସେହି ସମସ୍ତ ବିଷୟକୁ ବିଚାରକୁ ନେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି-- ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସନ୍ଦର୍ଭ ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ର ଅତିକ୍ରମ କରିଛନ୍ତି କି ନାହିଁ।*

ଆବେଦନକାରୀ-କରଦାତା, ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ ବ୍ୟବସାୟରେ ନିୟୋଜିତ ଏକ ସମବାୟ ସମିତି ଥିଲା । ଆକଳନ ବର୍ଷ **1963-64** ମସିହା ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପୂର୍ବ ବର୍ଷଟି ଥିଲା ଜୁନ୍ **30,1962** ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ । ସେତେବେଳେ ଧାରା **80 (1)** ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କରଦାତାଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟିକ ଆୟକରରୁ ଛାଡ଼ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉପରୋକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ, କରଦାତା ଏକ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀରେ ଜମା ହୋଇଥିବା ରାଶି ଉପରେ **19/-**ଟଙ୍କା ସୁଧ ଭାବରେ ପାଇଥିଲେ । ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିବାରୁ ଏହି ଜମା କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରିବାକୁ ପଡିବ, ଏବଂ ଏହା ସୁଧ ବହନ କରେ । ଉକ୍ତ ଜମା କାରଣରୁ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୋଟ **19/-**ଟଙ୍କା, ସୁଧ ଆକାରରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଆୟକର ଅଧିକାରୀ **19/-**ଟଙ୍କାର ଏହି ରାଶିକୁ ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ଆୟ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ଏବଂ ସେହି ଆଧାରରେ, ସେ **81,920/-**ଟଙ୍କା ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଲଗାଇଥିଲେ ।

କରଦାତା ସହାୟକ ଅପିଲିୟ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ, ଯିଏ କି କରଦାତାଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ **19/-** ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥରାଶି ବ୍ୟବସାୟିକ ଆୟକୁ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଏହାକୁ ଛାଡ଼ କରାଗଲା । ସେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରିବା ଅଗ୍ରହଣୀୟ ଥିଲା ।

ରାଜସ୍ୱ, ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କୁ ଆବେଦନ କରିଥିଲା, ଯିଏ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ ଏହା 'ବ୍ୟବସାୟରୁ ଆୟ' ଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ରାଜସ୍ୱର ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗର ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଇଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ସହାୟକ ଅପିଲିୟ ଆୟୁକ୍ତ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନୁମାନ ଯେ ଉକ୍ତ **19/-** ଟଙ୍କା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁହୋଇନଥିଲା, ବ୍ୟବସାୟର ଆୟ ବୋଲି ଯାହା ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ତାହା ବାସ୍ତବରେ ସଠିକ୍ ନହୋଇପାରେ ଏବଂ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତ୍ରୁଟି ସଂଶୋଧନ କରିବାର କ୍ଷମତା ଅଛି, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶରୁ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନଉଠିଛି । ଏହା ଉତ୍ତର ନଦେଇ ସନ୍ଦର୍ଭକୁ ଫେରାଇ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ପ୍ରଶ୍ନର ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କରଦାତାଙ୍କ ଆବେଦନରେ ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ନିଜର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଛନ୍ତି, ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତଦନ୍ତର ପରିସରକୁ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ଧାରା **256** ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭରେ କରିବାକୁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ନୁହନ୍ତି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା କୁହାଯାଇଥିବା ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ମାମଲାଟିକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ପଠାଯିବା ଉଚିତ ।

ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ : ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କୁ ଯାହା କରିବାକୁ କହିଛନ୍ତି ତାହା ହେଉଛି ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ଲାଗୁ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ତାହା ବିଚାର କରିବା, ଯଦିଓ ଉକ୍ତ **19/-**ଟଙ୍କାର ରାଶିକୁ ବ୍ୟବସାୟରୁ ଆୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଛି । ରାଜସ୍ୱ ମଧ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ସେହି ଭୁଲ୍ ଧାରଣାର ଏକ ପକ୍ଷ ଥିଲା, ଏହି ତଥ୍ୟ ଆଇନଗତ ଭୁଲ୍ ଧାରଣାରୁ ଓହରି ଆସିବା ପାଇଁ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗକୁ ବାଧା ଦେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ପ୍ରଶ୍ନ ଥିଲା ଯେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଆର୍ଥିକ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଆକଳନ ବର୍ଷ **1963-64** ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ ହେବ କି ନାହିଁ । କରଦାତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ଏହାର କୌଣସି ଆୟ ନଥିଲା ଯାହା ଆୟକର ଦ୍ୱାରା ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ, କାରଣ ଏହାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆୟ ଧାରା **81 (1) (a)** ଅନୁଯାୟୀ ଛାଡ଼ କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ଏହା ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଏହି ମୋଟ ଆୟର ପରିମାଣ **19/-** ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ଏକ ବ୍ୟାବସାୟିକ ଆୟ ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ କରଦାତାଙ୍କ ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇନଥିଲା । ଆଇ. ଟି. ଓ. ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ **19/-**ଟଙ୍କାର ରାଶି ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ହୋଇଥିବା ଆୟକୁ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ, ତେଣୁ, ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା । ସହାୟକ ଅପିଲିୟ ଆୟୁକ୍ତ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ତେବେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଆର୍ଥିକ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଭାଷାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଦେୟର

ଦାୟିତ୍ୱ ଲାଗୁ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଉକ୍ତ 19/-ଟଙ୍କାର ରାଶିକୁ ବ୍ୟବସାୟରୁ ଆୟ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ଏହି ଆଇନଗତ ଉପସ୍ଥାପନା, ଯଦିଓ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଉଠାଯାଇଛି, ଯାହାକୁ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ବିଚାର କରିବା ଉଚିତ । ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଦେୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦାୟୀତ୍ୱକୁ ଆଇନରେ ଏକ ସଠିକ୍ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦି ବାସ୍ତବରେ, ଆର୍ଥିକ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା, ଯଦିଓ ଉକ୍ତ 19/-ଟଙ୍କାର ରାଶି ବ୍ୟବସାୟିକ ଆୟର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିଲା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏହି ଧାରଣାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଏହା ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚସାପେକ୍ଷ ନୁହେଁ ଏବଂ କୁହାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ ।ଏପରି ପଦକ୍ଷେପ ଆଇନ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟର ହିତରେ ହେବ ନାହିଁ । ରାଜସ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଆଇନର ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନୁମାନର ଏକ ପକ୍ଷ ଥିଲା, ଏହା ନୀତିଗତ ଭାବେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣେ ନାହିଁ।

ସି. ଆଇ. ଟି. ବମ୍ବେ ବନାମ ସିନ୍ଧିଆ ଷ୍ଟିମ୍: ନାଭିଗେସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍, 42 **ଆଇ. ଟି. ଆର୍. 589, ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଥିଲା ।**

ଭି.ଆର.ୱାଇ.କେ.ଏନ. କଲପ୍ପା ଚେଟ୍ଟିୟାର ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ **62 ଆଇ. ଟି. ଆର. 576;** *ସି.ଆଇ.ଟି. ବନାମ ଓଗଲେ ଗ୍ଲାସ୍ ୱାର୍କସ୍ ଲିମିଟେଡ୍,* **25 ଆଇ.ଟି.ଆର୍. 529**; *କେଶବ ମିଲ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବମ୍ବେ ଉତ୍ତର, ଅହମ୍ମଦାବାଦ,* **56 ଆଇ. ଟି. ଆର. 365**; *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ, ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବନାମ କିର୍କେଣ୍ଡ କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ,* **74 ଆଇ. ଟି. ଆର. 67** ଏବଂ *କୁସୁମବେନ୍ ଡି. ମହାଦେବିଆ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବମ୍ବେ ସିଟି,* **39 ଆଇ. ଟି. ଆର. 540, ମାମଲା ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ନମ୍ବର ସଂଖ୍ୟା 2169 (ଏନ୍.ଟି.)/1993

10.12.1979 ରେ ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ଟିକସ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 398/1976 ରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଏହି ଆବେଦନ ଆସିଛି ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଜାନକୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରନ ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ ।

କେ. ଏନ୍. ଶୁକ୍ଳା, ସୁଧୀର ୱାଲିଆ ଏବଂ ପି. ପରମେଶ୍ୱରନ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଜୀବନ ରେଡ୍ଡୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଆୟକର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 256 (1) ଅନୁଯାୟୀ, ମାଡ୍ରାସ ଆୟକର ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ, ମାଡ୍ରାସ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତାମତ ପାଇଁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଇନଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ।

"ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଏବଂ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତିରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବାରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ କି, ବିଦ୍ୟୁତ କମ୍ପାନୀରେ ଜମା ରାଶି ଉପରେ ପ୍ରାପ୍ତ 19/- ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଏକ ବ୍ୟବସାୟିକ ରସିଦ ଅଟେ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଅର୍ଥାତ୍ 1963-64 ଆକଳନ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା 81.920/-ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କକୁ ବାତିଲ କରାଯାଉଛି?"

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସନ୍ଦର୍ଭଟିକୁ ଅନୁତ୍ତରିତ କରି ଫେରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ସେହି ପ୍ରଶ୍ନର ସମୀକ୍ଷା ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ସେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସଂକ୍ଷେପରେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଏହା ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଯଦି 19/-ଟଙ୍କାର ଆୟ 'ବ୍ୟବସାୟରୁ ଲାଭ ଏବଂ ଲାଭାଂଶ' ଶୀର୍ଷକ ଅଧୀନରେ ଶୁଳ୍କଯୋଗ୍ୟ ହୁଏ, ତେବେ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ ହେବ କି ନାହିଁ.' କରଦାତାଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଉପସ୍ଥାପନା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ଏହାର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ଯେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା କୁହାଯାଇଥିବା ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ ଏହି ମାମଲାକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ପଠାଯିବ ।ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଆକ୍ଷେପିତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଅନୁସନ୍ଧାନର ପରିସରକୁ ବ୍ୟାପକ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଯାହା ଧାରା 256 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭରେ କରିବାକୁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ନୁହଁନ୍ତି ।

କରଦାତା ହେଉଛି ବ୍ୟାଙ୍କିଙ୍ଗ ବ୍ୟବସାୟରେ ନିୟୋଜିତ ଏକ ସମବାୟ ସମିତି ।ଆକଳନ ବର୍ଷ 1963-64 ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପୂର୍ବ ବର୍ଷଟି ଥିଲା ଜୁନ୍ 30,1962 ରେ ଶେଷ ହୋଇଥିବା ବର୍ଷ । ଏହାର ବ୍ୟବସାୟିକ ଆୟ ଧାରା 81 (1) ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ଛାଡ଼ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ସେତେବେଳେ ଥିଲା । ଉକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ, ସାଲେମ-ଇରୋଡ ବିଦ୍ୟୁତ ବିତରଣ କମ୍ପାନୀରେ ଜମା ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥ ଉପରେ 19/-ଟଙ୍କାର ସୁଧ କରଦାତା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ଉକ୍ତ କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା ସୂଚିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ଆବଶ୍ୟକ ଅନୁଯାୟୀ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଜମା କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଜମା ଉପରେ ସୁଧ ଲାଗୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ସୁଧ କାରଣରୁ କରଦାତା 19/- ଟଙ୍କାର ସୁଧ ରଶି ପାଇଥିଲେ । ଆୟକର ଅଧିକାରୀ ଉକ୍ତ 19/- ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥରାଶିକୁ 'ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ଆୟ' ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ । ସେହି ଆଧାରରେ, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଆର୍ଥିକ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ସେ 81, 920/-ଟଙ୍କାର ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନରେ, ସହାୟକ ଅପିଲିୟ ଆୟୁକ୍ତ, କରଦାତାଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ 19/-ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ଏହାର ବ୍ୟାବସାୟିକ ଆୟକୁ ଦର୍ଶାଇଥିଲା ତେଣୁ, ତାହା ଛାଡ କରାଯାଇଛି । ତଦନୁସାରେ, ସେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଥିଲେ ଯେ, ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରିବା ଅଗ୍ରହଣୀୟ । ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ଅପିଲିୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲା । ଏହାର ମାମଲା ଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ରସିଦକୁ ଏକ ବ୍ୟବସାୟିକ ରସିଦ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ଆଇ. ଟି. ଓ. ଦ୍ୱାରା 'ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ଆୟ' ଭାବରେ ସଠିକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହାର ଆଦେଶରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି:"ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହା ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ପଷ୍ଟ

କରାଯାଇଛି ଯେ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସୁଧ ଆଦାୟ ଏହି 19/- ଟଙ୍କାର ସୁଧ ଆୟ ପାଇଁ ଆୟର ମୁଖ୍ୟ ବର୍ଗୀକରଣ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ଏବଂ ଯଦି ଏହା ବ୍ୟବସାୟରୁ ଆୟ ଅଧୀନରେ ଆସେ, ତେବେ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଯଦି ଏହା 'ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ଆୟ' ଅଧୀନରେ ଆସେ, ତେବେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଏବଂ ସୁଧ ଆଦାୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିବାକୁ ପଡିବ । ତେଣୁ ଆମେ ଏହି ମାମଲାରେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ୁଛୁ ଯାହା ଉପରେ ଏହି ଆବେଦନର ଫଳାଫଳ ଝୁଲିଲାଭଳି ରହିଛି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହାକୁ 'ବ୍ୟବସାୟରୁ ଆୟ' ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନଟି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉଭୟ ଏ.ଏ.ସି. ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏକ ଭୁଲ ଅନୁମାନରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ 19/-ଟଙ୍କାର ରାଶି ବ୍ୟବସାୟିକ ଆୟର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରିଥିଲା ଏବଂ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଦେୟ ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିନଥିଲା । ଏହା ଉପସ୍ଥାପନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ରାଶି ଏକ ବ୍ୟବସାୟିକ ଆୟ ହେଉ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ଆୟ, ଏହା ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କର ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଆକର୍ଷିତ କରିଛି । ତଥାପି, ଉତ୍ତରଦାତା ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ରାଜସ୍ୱ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ନୁହେଁ, ଯେହେତୁ ଏହା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ସହମତ ହୋଇଛି ଯେ ଯଦି ଉକ୍ତ ରାଶି ବ୍ୟବସାୟିକ ଆୟକୁ ଦର୍ଶାଏ, ତେବେ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଦେୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଲାଗୁ ହୁଏ ନାହିଁ । କରଦାତା ପୁନଃ ଉପସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାଜସ୍ୱକୁ ନିଜର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ବଦଳାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏକ ନୂତନ ବିବାଦ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଆର୍ଥିକ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏପରି ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରକୃତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ଯାଞ୍ଚ ପରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ ଏ.ଏ.ସି. ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅନୁମାନ ଯେ ଉକ୍ତ 19/-ଟଙ୍କାର ରାଶି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଶୁଳ୍କ ଦେୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ, ଯାହା ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ବ୍ୟବସାୟର ଆୟ ଯଥାର୍ଥ ନ ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ତ୍ରୁଟି ସଂଶୋଧନ କରିବାର କ୍ଷମତା ଅଛି, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନଉଠିଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଇଛନ୍ତି ଯେ:

> "ଏହି ଅଦାଲତ ଏପରି ଏକ ତ୍ରୁଟିକୁ ଅସହାୟ ଭାବେ ଚାହିଁ ରହିପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ଯୁକ୍ତିରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି । ଏହି ଅଦାଲତ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶରେ ଥିବା ତ୍ରୁଟିକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାର ଅଧିକାର ରଖେ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗଟି ଟ୍ରିବ୍ୟୁନାଲର ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥାଏ, ଏବଂ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାରେ ଭୁଲ୍ ବା ତ୍ରୁଟି ଯିଏ କରିଥାଉନା କାହିଁକି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗର ପ୍ରକୃତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଏବଂ ଆମେ ଯାହା ଉପରେ କହିଛୁ ତାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ

ଆଦେଶକୁ ଅଗ୍ରାହ୍ୟ କରିବା ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବା ଉଚିତ ବୋଲି ଆମେ ଭାବୁଛୁ । ସନ୍ଦର୍ଭ ଅନୁତ୍ତରିତ ହୋଇ ଫେରିଆସିଛି ।”

ଆମେ କରଦାତାଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀମତୀ ଜାନକୀ ରାମଚନ୍ଦ୍ରନଙ୍କ ସହ ସହମତ ହେବା କଷ୍ଟକର ମନେ କରୁଛୁ ଯେ, ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 256 ଅନୁଯାୟୀ ଏହାର ଅଧିକାରିତା କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଛନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଯଥାର୍ଥ ମତ ଅନୁସାରେ, ଯଦି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏକ ଅନୁମାନ ଉପରେ ଅଗ୍ରସର ହୁଏ ଯାହା ଆଇନରେ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଠାଇଥାଏ, ତେବେ ଏହା କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସୂଚିତ ପ୍ରଶ୍ନର ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ଆବଦ୍ଧ ଏବଂ ପ୍ରଶ୍ନଟିର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଆଇନର ଭୁଲ ଅନୁମାନକୁ ସଂଶୋଧନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏପରି କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥାଏ, ତେବେ ଏହାର ପରିଣାମ ଏହା ହେବ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଉତ୍ତର ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସମାନ ଭାବେ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରେ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିକୁ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଆଇନ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟର ହିତରେ ହେବ ନାହିଁ । ଏପରି ନୁହେଁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମାମଲାର ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ କୌଣସି ନୂତନ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ କହିଛନ୍ତି, କିମ୍ବା ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏପରି କ୍ଷମତା ବିଦ୍ୟମାନ ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣକୁ ଯାହା କରିବାକୁ କହିଛନ୍ତି ତାହା ହେଉଛି ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ଲାଗୁ ହେବ କି ନାହିଁ ତାହା ବିଚାର କରିବା, ଯଦିଓ ଉକ୍ତ 19/-ଟଙ୍କାର ରାଶିକୁ ବ୍ୟବସାୟରୁ ଆୟ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ଭୁଲ୍ ଧାରଣାର ଏକ ପକ୍ଷ ଥିଲା, ଏହି ତଥ୍ୟ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗକୁ ଆଇନଗତ ଭୁଲ୍ ଧାରଣାରୁ ଓହରି ଯିବାରେ ବାଧା ଦେଇ ପାରିବ ନାହିଁ"।

ସି.ଆଇ.ଟି., ବମ୍ବେ ବନାମ ସିନ୍ଧିଆ ଷ୍ଟିମ୍ ନାଭିଗେସନ୍ ଲିମିଟେଡ୍, (42 ଆଇ.ଟି.ଆର୍. 589) ମାମଲାରେ ଥିବା ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ହେଲା: ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ କମ୍ପାନୀର ଏକ ବାଷ୍ପ-ଜାହାଜକୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବରାଦ କରାଯାଇଥିଲା ।ମାର୍ଚ୍ଚ 16,1944 ରେ ଶତ୍ରୁ ଆକ୍ରମଣରେ ଜାହାଜଟି ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା । କମ୍ପାନୀ 1944 ମସିହା ଜୁଲାଇ 17 ତାରିଖରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବାବଦକୁ 20 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା, 1944 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ 22 ତାରିଖରେ 23 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ 1944 ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ 22 ତାରିଖରେ 23 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପାଇଥିଲା ଏବଂ 1946 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 10 ତାରିଖରେ 33,333/- ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟ ପାଇଥିଲା । ଏହିପରି ପ୍ରାପ୍ତ ମୋଟ କ୍ଷତିପୂରଣ ରାଶି ବାଷ୍ପ ଜାହାଜର ମୂଳ ମୂଲ୍ୟଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲା । ମୂଳ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଲିଖିତ ହ୍ରାସ ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ 9,26,532/ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଆକଳନ ବର୍ଷ 1946-47 ପାଇଁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ଆୟକର ଅଧିନିୟମ, 1922 ର ଧାରା 10 (2) (vii) ର ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ରାଶି ଆଦାୟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା, ଯାହା ଆୟକର (ସଂଶୋଧନ) ଅଧିନିୟମ, 1946 ଦ୍ୱାରା ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ମଇ 4,1946 ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । କରଦାତା ଯୁକ୍ତି କରିଥିଲେ ଯେ ଅତିରିକ୍ତ ଲାଭ ଟିକସ ଅଧିନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ପରି ଏହି ରାଶି ଏପ୍ରିଲ୍ 16,1944 ରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ବିବେଚନା

କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହା ଜୁଲାଇ 1,1944 ରୁ ଜୁନ୍ 30,1945 ମଧ୍ୟରେ ହିସାବ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଆସିପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ଆକଳନ ବର୍ଷ 1946-47 ସହିତ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଅଟେ । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ଧାରା 10 (2) (vii) ର ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରାବଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସାମଗ୍ରୀ ତାରିଖ ହେଉଛି ସେହି ତାରିଖ ଯେତେବେଳେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରକୃତରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ତେଣୁ, ଏହି ପରିମାଣ ଆକଳନ ବର୍ଷ 1946-47 ରେ ଆକଳନ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ । କରଦାତାଙ୍କ ଅନୁରୋଧ କ୍ରମେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତାମତ ପାଇଁ ଏହି ଆଇନଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ରଖିଲେ ଯେ, '1946 -47 ର ଆକଳନ ବର୍ଷ ପାଇଁ ହିସାବ କରାଯାଇଥିବା କରଦାତାଙ୍କ କମ୍ପାନୀର ମୋଟ ଆୟରେ 9,26,532/- ଟଙ୍କାକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ସାମିଲ କରାଯାଇଥିଲା କି ନାହିଁ ?" ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ କରଦାତା ଏକ ନୂତନ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 10 (2) (vii) ର ଚତୁର୍ଥ ପ୍ରାବଧାନକୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ଉପରେ ଲାଗୁ କରାଯାଇନଥିଲା କାରଣ ଏହା 1 ଏପ୍ରିଲ, 1946 ରେ ବଳବତ୍ତର ନଥିଲା ଏବଂ କମ୍ପାନୀର ଦାୟିତ୍ୱ 1 ଏପ୍ରିଲ, 1946 ରେ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ପଡିବ, ଯେତେବେଳେ ଆର୍ଥିକ ଅଧିନିୟମ, 1946 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲା । ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରାଥମିକ ଆପତ୍ତି ଉଠାଯାଇଥିଲା ଯେ ଉକ୍ତ ଦିଗ, କିମ୍ବା ପ୍ରଶ୍ନ, ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ତାହା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇନାହିଁ, କିମ୍ବା ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଉଠାଯାଇ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏହା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଏମିତିକି ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତାମତ ପାଇଁ ପଠାଯାଇ ନାହିଁ । ଯେପରି ଭାବରେ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ନୂତନ ବିବାଦକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟାପକ ଥିଲା ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଶ୍ନର ସେହି ଦିଗ ବିଷୟରେ ଯୁକ୍ତି ହୋଇନଥିଲେ ମଧ୍ୟ କମ୍ପାନୀ ଏହି ବିଷୟକୁ ଉଠାଇବାକୁ ହକଦାର ବୋଲି ମତ ଦେଇ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆପତ୍ତିଟିକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଏହା କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ନୂତନ ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇଥିଲା । ଆବେଦନରେ, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାକୁ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହୋଇଛି ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିକଟରେ କରଦାତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଉଠାଯାଇଥିବା ନୂତନ ଯୁକ୍ତିକୁ ବିଚାର କରିବାର ଅଧିକାର ଅଛି, କାରଣ ଏହା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରଶ୍ନର ପରିସରଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଥିଲା । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 256 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରକୃତି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅନେକ ନୀତି ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନୀତି ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ:

> "ଧାରା 66 (1) ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ବିଷୟରେ କୁହେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ସରଳ ହୋଇପାରେ, ଯାହାର ପ୍ରଭାବ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ସୀମିତ ଥାଏ, ଅଥବା ଏହା ଏକ ଜଟିଳ ପ୍ରଶ୍ନ ହୋଇପାରେ, ଯାହା ଏକ ବ୍ୟାପକ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଆବୃତ କରେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଦିଗରୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଆଡକୁ ଗତିକରେ । ଏପରି ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଏକାଧିକ ଦିଗକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିପାରେ, ଯାହାକୁ ବିଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ ସମାଧାନ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଧାରା 66 (1) କେବଳ ଏହା ଆବଶ୍ୟକ କରେ ଯେ ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଯାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଅଦାଲତକୁ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଯାହା ଅଦାଲତ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେବେ ତାହା ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯେଉଁ

କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଶ୍ନଟି ପ୍ରସଙ୍ଗଭୁକ୍ତ ଥିଲା, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଧାରା ଦ୍ୱାରା ଆଉ କୌଣସି ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇନାହିଁ ଯେ ସନ୍ଦର୍ଭଟି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ସମ୍ମୁଖରେ ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନକୁ ସେହି ଦିଗଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ରହିବା ଉଚିତ । କୌଣସି ଆଇନଗତ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ଏତେ ଅଧିକ ସୂକ୍ଷ୍ମତାର ସହ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ଯେ, ତାହାର ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଦିଗକୁ ଧାରା 66 (1) ଅଧୀନରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯିବ ନାହିଁ।"

ଆମ ମତରେ, ସାମ୍ବିଧାନିକ ବିଚାରପୀଠର ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ, ଆବେଦନ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ଯଥାର୍ଥ ଏବଂ ସମର୍ଥନ କରିଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଆର୍ଥିକ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ 1963-64 ର ଆକଳନ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା କି । କରଦାତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ଏହାର କୌଣସି ଆୟ ନଥିଲା ଯାହା ଆୟକର ପାଇଁ ଆକଳନ ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ କାରଣ ଏହାର ସମଗ୍ର ଆୟ ଧାରା 81 (1) (a) ଅନୁଯାୟୀ ଛାଡ଼ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉପସ୍ଥାପନା ଆଧାରରେ, କରଦାତା ଉପସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ 19/- ଟଙ୍କାର ମଧ୍ୟ ଏକ ବ୍ୟାବସାୟିକ ଆୟ ଥିଲା ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ, ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ କରଦାତାଙ୍କୁ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇନଥିଲା । ଆଇ.ଟି.ଓ. ଏହି ମତ ପୋଷଣ କରିଥିଲେ ଯେ ଉକ୍ତ 19/-ଟଙ୍କାର ରାଶି ଅନ୍ୟ ଉତ୍ସରୁ ଆୟର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରେ ଏବଂ ତେଣୁ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଦେୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଲାଗୁ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନରେ, ଏଏସି ଏବଂନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କରଦାତାଙ୍କ ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହା ବ୍ୟବସାୟିକ ଆୟ ଥିଲା ତେଣୁ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ଲାଗୁ କରାଯାଇନଥିଲା । ତେବେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭାବିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଆର୍ଥିକ ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ଭାଷାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଦେୟ ଦାୟିତ୍ୱ ଲାଗୁ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ, ଯଦିଓ ଉକ୍ତ 19/-ଟଙ୍କାର ରାଶିକୁ ବ୍ୟବସାୟରୁ ଆୟ ଭାବେ ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତ ଥିଲା ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ରାଜସ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଆଇନଗତ ଉପସ୍ଥାପନା, ନିଃସନ୍ଦେହରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ, ଗମ୍ଭୀର ବିଚାର ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ କରେ । ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଇନରେ ଏକ ସଠିକ୍ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପହଞ୍ଚିବା ପାଇଁ ଏହା କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦି ବାସ୍ତବରେ, ଆର୍ଥିକ ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅତିରିକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଆଦାୟ ଯୋଗ୍ୟ ଥିଲା, ଯଦିଓ ଉକ୍ତ 19/- ଟଙ୍କାର ରାଶି ବ୍ୟବସାୟିକ ଆୟର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିଲା, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏହି ଧାରଣାରେ ଅଧିନିୟମ କରିବାକୁ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଏହା ଏତେ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହୁଳ ନୁହେଁ ଏବଂ ପଚରା ଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ । ଏପରି ପଦକ୍ଷେପ ଆଇନ କିମ୍ବା ନ୍ୟାୟର ହିତରେ ହେବ ନାହିଁ । ରାଜସ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଆଇନର ଭୁଲ ଅନୁମାନର ଏକ ପକ୍ଷ ଥିଲା, ଯାହା ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରେ ନାହିଁ।

ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଓକିଲ ଧାରା 256 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଅଧିକାରିତାର ପ୍ରକୃତି ଉପରେ ସ୍ପର୍ଶ କରୁଥିବା ଅନେକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବିଷୟରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି, ଯଥା, ଭି.*ଆର.ୱାଇ.କେ.ଏନ. କଲପ୍ପା ଚେଟ୍ଟିୟାର ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ* 62 ଆଇ.ଟି.ଆର. 576, *ସି.ଆଇ.ଟି. ବନାମ ଓଗଲେ ଗ୍ଲାସ୍ ୱାର୍କସ୍ ଲିମିଟେଡ୍,* 25

ଆଇ.ଟି.ଆର. 529 ଏବଂ *କେଶବ ମିଲ୍ସ କମ୍ପାନୀ ଲିମିଟେଡ୍ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବମ୍ବେ ଉତ୍ତର, ଅହମ୍ମଦାବାଦ,* 56 ଆଇ.ଟି.ଆର. 365 ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏବଂ *ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ବନାମ କିର୍କେଣ୍ଡ କୋଇଲା କମ୍ପାନୀ,* 74 ଆଇ. ଟି. ଆର୍. 67 ଏବଂ *କୁସୁମବେନ୍ ଡି. ମହାଦେବିଆ ବନାମ ଆୟକର ଆୟୁକ୍ତ ବମ୍ବେ ସିଟି,* 39 ଆଇ.ଟି.ଆର୍. 540 ରାଜସ୍ୱ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଇତ୍ୟାଦି ମାମଲା । ତଥାପି ଆମେ, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ମନେକରୁନାହୁଁ, କାରଣ ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ପରିସ୍ଥିତି ସେହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଉପସ୍ଥିତ ନଥିଲା । ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ନୀତି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଆମ ଦ୍ୱାରା ଏଠାରେ ସ୍ଥିରୀକୃତ କରାଯାଇଥିବା ନୀତି ବିରୋଧରେ ନାହିଁ, ଯାହା ସିନ୍ଧିଆ ଷ୍ଟିମ୍ ନାଭିଗେସନ୍ ମାମଲାରେ ପ୍ରକାଶିତ ନୀତି ସହିତ ସୁସଙ୍ଗତ ଅଟେ ।

ତଦନୁସାରେ ଆବେଦନ ବିଫଳ ହୋଇଛି ଏବଂ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି । ଖର୍ଚ୍ଚ ବାବଦରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ ।

ଏନ୍. ଭି. କେ. ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ଶ୍ରୀ ଜଟାଧାରୀ ସେଠୀ

ଉପବିଭାଗ ଅଧିକାରୀ (ଅନୁବାଦ), ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।